

Diarienummer: KS-2023/222

Handläggare: Allar Piirsoo, Allmänutredare, Kent Rydberg, Affärsutvecklare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Motion 2023:07 från Christer Johansson (V) och Maria Fornemo (V) – Följ upp kommunens koldioxidmål

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslag till kommunfullmäktige:

Kommunfullmäktige anser motionen besvarad med hänvisning till tjänsteutlåtande daterat 2024-04-24.

Sammanfattning av ärendet

Vänsterpartiet lämnade motionen följ upp kommunens koldioxidmål på kommunfullmäktige 27 april 2023, § 39. Motionen yrkar på att Knivsta kommun i årsbokslut följer upp kommunens koldioxidutsläpp i förhållande till Parisavtalet och kommunens koldioxidbudget. Ärendet har beretts av tillväxtkontoret med stöd av allmänutredning.

Ärendets uppkomst och historik

Vänsterpartiet lämnade en motion på kommunfullmäktige 27 april 2023, § 39.

Rättslig utredning

Lagstöd

Enligt 5 kap. 35 § ska en motion om möjligt beredas på sådant sätt att fullmäktige kan fatta beslut inom ett år från det att motionen väcktes. Enligt 5 kap. 71 § ska fullmäktige anta en arbetsordning. Enligt 72 § ska det bland annat framgå i arbetsordningen hur handläggning av motioner ska gå till.

I 36 § i arbetsordning för Knivsta kommunfullmäktiges beskrivs hur motioner bör hanteras.

Övrig utredning

Koldioxidbudget

Frågan om koldioxidbudget togs upp första gången på fullmäktige 24 oktober 2017, § 113.

Vänsterpartiet lämnade då en motion med yrkade;

- att Parisavtalet översätts till kommunal nivå i Knivsta, det vill säga att vår lokala koldioxidbudget fastställs, efterlevs och löpande revideras.
- att Knivsta kommun upprättar en kommunal energi- och klimatplan och i planen införlivar den lokala koldioxidbudgeten

Kommunfullmäktige återremitterade ärendet 15 augusti 2018, § 96 med motiveringen att mer information i ärendet önskas.

Återremissen besvarades 20 augusti 2018 med att kommunstyrelsen anser motionen besvarad samt att Kommunstyrelsen för egen del beslutade att förvaltningen får i uppdrag att via forskningsprojekt beställa en koldioxidanalys (koldioxidbudget) för Knivsta kommun.

På sammanträdet 25 mars 2018 beslutade kommunstyrelsen att ta emot den koldioxidanalys som beställdes, samt att koldioxidanalysen skulle användas i arbetet med fullmäktiges uppdrag med koldioxidneutral kommun under innevarande mandatperioden.

Sammanfattningsvis så finns idag ingen antagen koldioxidbudget med tillhörande handlingsplan för Knivsta kommun. Det finns en framtagen koldioxidanalys, som togs fram med syfte att användas som underlag för arbetet med fullmäktiges uppdrag för en koldioxidneutral kommun under föregående mandatperiod.

Enligt kommundoktorand så skulle koldioxidanalysen i fråga användas som underlag att följa upp utvecklingen av koldioxidutsläpp i Knivsta kommun. Men för att kunna följa upp det i årsbokslut, så behövs det en handlingsplan med tydliga mätpunkter och åtgärder kopplat till koldioxidanalysen för att det ska vara meningsfullt.

Parisavtalet

För att vara med och begränsa den globala uppvärmningen i linje med tvågradersmålet i Parisavtalet måste koldioxidutsläppen i Knivsta minska med ungefär 32,1 procent per år. När Knivsta kommun beställde koldioxidanalysen 2018 var den siffran 16,1 procent per år. I koldioxidanalysen gjordes en bedömning att Knivsta kommun kan påverka sitt koldioxidutsläpp främst genom hållbar stadsbyggnad.

Med anledning av detta startade Knivsta kommun ett delprojekt inom energi och klimat. Delprojektet genomfördes inom Utvecklingsprogrammet Knivsta 2035 och hade fokus på de två nya stadsdelar som planerades i västra Knivsta och Alsike.

Inom delprojektet inledde Knivsta kommun ett samarbete med en kommundoktorand på Högskolan i Gävle. Forskningen har haft fokus på

infrastrukturen för el, värme och VA i de nya stadsdelarna, och att undersöka om lokala kretslopp och sammankoppling av dessa system skulle kunna bidra till en mer hållbar och motståndskraftig stadsutveckling. Upplägget bygger på samverkan mellan akademi och praktik och ger möjlighet att ställa forskningsfrågor som bygger på verkliga samhällsutmaningar från kommunen. Det ger också tillgång till värdefull kunskap från samhällsaktörer i forskningen.

Inom projektet "Energi och Klimat" så har kommundoktoranden räknat fram fördelningsbilder som har gjort att kommunen har kunnat skapa en lista med tänkbara aktiviteter som skulle kunna användas som grund för en handlingsplan. Det finns alltså underlag för att ta fram en handlingsplan som sedan skulle kunna följas upp årsbasis och det i sig skulle inte medföra några extra kostnader för Knivsta kommun. Däremot innehåller en handlingsplan ofta åtgärder. Och åtgärder kommer troligtvis kosta pengar för kommunen.

Samtidigt visar det mesta av forskningen inom området klimat att ju längre man väntar med klimatåtgärder desto dyrare blir det. Exempelvis skriver SKR (Svenska kommuner och regioner) att det är billigare i längden att förebygga jämfört att åtgärda de effekterna som klimatet har på samhället.

Konsekvensbeskrivningar

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet har ingen ekonomisk konsekvens för kommunen.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Samlad bedömning

Motionen 2023:07 att följa upp kommunens koldioxidmål yrkar på att följande. Att Knivsta kommun i årsbokslut följer upp kommunens koldioxidutsläpp i förhållande till Parisavtalet och kommunens koldioxidbudget.

Som redogörs ovan saknar Knivsta kommun en antagen koldioxidbudget. Men har en koldioxidanalys som skulle kunna användas som referens.

Knivsta kommun har inom projektet "Energi och Klimat" tagit fram fördelningsbilder och lista på aktiviteter som skulle kunna användas som mätpunkter för att kunna följa upp Knivsta kommuns utsläpp i förhållande till Parisavtalet, men i dagsläget finns det ingen sammanställd handlingsplan.

Underlag för beslut och beslutsexpediering

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2024-04-24

Beslutet skickas till

Akten

Hanne Natt och dag
Tf. chef för kommunledningskontoret

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

Beslutet att anse motionen besvarad har ingen direkt konsekvens för barn i Knivsta kommun. Däremot visar forskningen att klimatförändringar kan ha en skadlig effekt på barns hälsa. Exempelvis en ny studie från Karolinska institutet som visar att barns hälsa påverkas både genom direkta förändringar i närmiljö och förändrande ekosystem.

2. Hur har barns bästa beaktats?

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja

Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument.